

KORKU

Irene sevgilisinin dairesinden çıkıp merdivenlerden inerken o anlamsız korku sarıverdi yine her yanını. Gözleri kararıp da dizleri amansız bir katılıkla kilitlenince düşmemek için can havliyle korkuluklara tutunmak zorunda kaldı. Bu sakıncalı ziyaret ilk kez yapılmıyordu; aniden hissetmeye başladığı dehşet de yabancı olduğu bir duygu sayılmazdı fakat kendisini güçlü kalmak için ne kadar zorlarsa zorlasın eve dönüş vakti geldiğinde kapıldığı şu anlamsız ve tuhaf korkudan kurtulabilmiş değildi hâlâ. Sevgilisine gitmek evine dönmekten daha kolaydı onun için. Şoföre caddenin köşesinde durmasını söyleyip hızlı adımlarla çevresine bakmadan yürüyor, dış merdivenleri çabucak çıktıktan sonra âşığının yaşadığı yerin ön kapısına varınca yukarıya doğru aynı hızla devam ediyordu. Sevgilisinin çalar çalmaz açılan kapının ardında onu beklediğini bildiğinden tutkunun sabırsızlığa karıştığı o ilk endi-

şenin, âşıkların kucaklaşmasıyla birlikte dağılıp gitmesi işten bile değildi. Fakat suçluluk duygusunun kuşattığı bu esrarengiz dehşet, ayrılık vakti geldiğinde yine tüm bedenini sarınca sokaktaki her yabancıнын kendisine bakıp hayretine küstahça gülümseyerek nereden geldiğini söyleyebileceğini sanıyordu. Sevgilisiyle geçirdiği son dakikalar birazdan hissedeceğini bildiği duyguların gitgide büyüyen bir huzursuzluğa dönüşmesiyle zehirli bir hâl alıyor; eve dönmeye hazırlanırken elleri sinirli bir telaşla titremeye başlayınca ne söylenen veda sözlerini ne de kendisine yönelik tutkunun tezahürü olan son çabaları fark ediyordu. Bu anlarda tüm bedenini öyle bir kaygı sarıyordu ki o apartmandan, o mecradan ve yaşadığı bu gönül macerasından bir an evvel kaçıp kendi huzurlu burjuva yaşantısına geri dönmek istiyordu. Gözlerindeki kuruntulu hâlden korktuğu için aynaya bakmaya pek cesaret edemese de giyiminde kuşamında âşığıyla yaşadığı tutkulu saatlerden biz iz kalıp kalmadığını yoklaması elzemdi. Bu da bitince sevgilisinin kendisini avutmak için kurduğu beyhude cümleleri dinlemesi icap edecekti fakat o anlarda hissettiği heyecan yüzünden söylenenleri duymasının imkânı yoktu. Oradan ayrılmadan önceki son dakikalarını her daim merdivenlerde biri var mı yok mu diye kapının ardından kulak kabartmakla geçiriyordu. Dışarı adımını atar atmaz onu kısıkvrak yakalamak için bekleyen korku, tüm benliğini öyle bir ele geçiriyordu ki kalbi duracak sansa yeri yedi; indiği birkaç basamağın sonunda soluğu kesilince binbir zorlukla topladığı gücü de tükeniveriyordu.

Bir müddet gözleri kapalı hâlde loş bir ışık altındaki merdiven boşluğunun serin havasını soludu. O esnada üst katlardan kapanan bir kapının sesini alınca irkile-rek toparlandı; farkında değildi ama yüzünü sakladığı kalın tüle daha sıkı sarınmıştı. Hızlı adımlarla aşağı indi. Karşılaşacağı son tehdit yaşayacağı en korkunç anla kucaklaşmış onu bekliyordu; yabancı olduğu bir muhitte bulunan bu apartmandan dışarıya çıkacak olmanın dehşetiyle yürümeye başladı. Hayat bu ya belki de bir tanıdıkla karşılaşacak, orada ne yaptığı sorulunca şaşkınlıkla yalan söylemek zorunda kalacaktı. Ani bir kararlılıkla koşmaya hazırlanan bir atlet gibi başını iyice eğip hafif aralık apartman kapısına yöneldi.

Aksi gibi tam da o an içeriye giren bir kadınla çarpışınca huzursuzlandı. “Özür dilerim,” diyerek oradan çabucak ayrılmak istese de karşısındaki kenara çekilmek şöyle dursun üstüne bir de apaçık aşağılama dolu bakışlarını öfkesini kusarcasına Irene’ye dikmişti. “Hah! Yakaladım işte seni,” dedi kadın, kaba ve sert bir tonla. “Sana bir de hanımefendi derler, değil mi; güya saygın bir şeysin ya! Belli, kocan da yetmedi yediğin paraları da. Öyle ki üstüne zavallı bir kızın erkeğini elinden almaya çalışıyorsun...”

“Tanrı aşkına, ne yapıyorsunuz böyle... bir yanlışlık var...” diye kekeleyen Bayan Irene başarısız bir kaçma girişiminde bulundu fakat apartman kapısını iri yarı bedeniyle tamamen kapatmış olan kadın, tacizini hız kesmeden sürdürüyordu. “Bir yanlışlık mı? Yanlışlık falan yok; seni tanıyorum! Nereden çıktığını da biliyorum; sen benim Eduard’ımla birliktesin. Nihayet ya-

STEFAN ZWEIG

kaladım seni; demek son zamanlarda bana bu kadar az vakit ayırmasının sebebi senmişsin, seni iğrenç, rezil...”

“Tanrı aşkına!” diyen Irene, gittikçe zayıflayan bir ses tonuyla onun sözünü kesti. “Böyle bağırmayın!” Sonra farkında olmadan binanın içine doğru birkaç adım geriledi. Karşısındakinin korkuyla titremesinden, apaçık çaresizliğinden haz almış gibi bir hâli olan koca cüsseli kadın küçümseyen bakışlarla ve aşağılayan gülümsemesiyle kurbanını süzdü. Giderek yükselen sesiyse yaptığından şeytani bir zevk aldığını gösterir nitelikteydi.

“Kocaları olan bu asil ve soylu hanımlar başkalarının erkeklerini çalmaya giderken böyle giyiniyorlar, demek. Tabii, bu tüllerle gezilecek, sonra da asil tavırlara devam edilecek. Yoksa işiniz bitince nasıl saygın kadını oynarsınız, değil mi ama?”

“Ne... ne istiyorsunuz benden? Sizi tanımıyorum bile... Gitmem gerek...”

“Evet, doğru... nazik kocana geri gideceksin, hanımefendi gibi davranıp güzel sıcak odanda oturacaksın ve hizmetçinin soyunmana yardım edecek... Sizin gibiler için bizim nasıl yaşadığımızın hiçbir önemi yok... Biz açlıktan ölmüşüz, umurunuzda mı? Sizin gibi saygın hanımlar, elimizdeki son şeyi, erkeğimizi çalmaya da utanmazlar!”

Irene birden kendini toparladı ve belli belirsiz bir içgüdüyle elini cüzdanına atıp içinden bulduğu birkaç banknotu çıkararak kadına doğru uzattı. “İşte... alın bunları... ama şimdi beni bırakın, buraya bir daha asla

gelmeyeceğim... Yemin ederim...”

Kadının suratına memnuniyetsiz bir ifade oturmuştu. Parayı alırken, “Kaltak,” diye mırıldandı. Irene duyduğu bu kelime karşısında irkilse de kadının kendisine yol verdiğini görür görmez yüksek bir kuleden atlamaya çalışan birinin umutsuzluğu ve çaresizliği içinde soluk soluğa dışarı fırladı. Caddenin karşısında ki araca doğru güç bela yürürken kararan gözleri sebebiyle sokakta karşılaştığı tüm yüzler eğrilip büğrölmüş maskeler gibi görünüyordu. Ruhü ve bedeni kendisini arabaya atar atmaz kaskatı kesildi. Şoför biraz sonra bu garip yolcuya nereye gitmek istediğini şaşkınca sorduğunda Irene, adamın ne dediğini idrak edene kadar boş gözlerle baktı. “Ah, istasyona... Güney Garı’na!” dedi telaşla ve o korkunç kadının kendisini takip edebileceğini düşünerek devam etti: “Çabuk, çabuk, lütfen acele edin!”

Bu karşılaşmanın kendisini ne kadar sarsmış olduğunun bilincine şoför arabayı sürmeye başladıktan sonra ancak vardı. Her iki yanına sarkmış olan ellerinin soğuk ve bir ölü kadar hareketsiz olduklarını fark edince birden titremeye başladı; öylesine şiddetli titriyordu ki boğazından yukarıya acı bir tat yükselirken midesinin bulandığını hissediyor, aynı zamanda tarifsiz bir öfkeyle vücudu kasılıyordu. Zihni oltaya takılmış bir balık gibi az evvelki olayın anısı içinde çırpınırken bu dehşetten kurtulmak isteyen Irene’nin haykırmaya, yumruklarını sağa sola savurmaya ihtiyacı vardı; o ahlsız kadının berbat yüzüyle insanı aşağılayan gülüşünü, nefesindeki bayağılığı, rezil dudaklarından dökülen

STEFAN ZWEIG

nefret sözcüklerini ve tehdit edercesine salladığı sıkılı yumruğunu hafızasından silmek istiyordu. Arabanın hızlı hareketleri onu sağa sola savururken midesindeki bulantı her an daha da artarak boğazından yukarıya doğru yükseldi. Şoföre tam yavaşlamasını söyleyecekti ki neredeyse tüm parasını o acımasız kadına verdiği için elindekilerin yetmeyeceğini hatırladı ve telaşlı bir el hareketiyle arabayı durdurup adamı hayrete düşürerek aşağı indi. Bereket versin ki çantasından yeteri kadar para çıkmıştı ancak kendini şimdi de kentin hiç bilmediği bir yerinde bulmuştu; sağa sola koştu-
rup duran insanların arasında kalan Bayan Irene'nin etrafındaki her bakış ve söz onu incitiyordu. Korkudan dizlerinin bağı çözülmeye başlamıştı, ayakları artık onu taşımak istemiyordu sanki ancak evine gitmek zorunda olduğundan bütün enerjisini yeniden toparlamaya çalıştı. Sokaklarda değil de koca bir bataklıkta veyahut gövdesinin gömüldüğü koca bir kar kütesinin içinde yürüyormuş gibi insanüstü bir çaba harcıyordu. Niha-
yet evine varıp sinirli bir telaşla merdivenlerden koşmaya başlamışken tedirginliğinin belli olmaması için adımlarını yavaşlattı. "Ireneciğim, geç kaldın," dedi adam. Sesindeki serzenişi hissettirip yerinden kalkarak öptüğü karısında sancılı bir utanç duygusu peyda oldu. İkisi de sandalyelerine oturduktan sonra kocası elindeki gazeteyi bir kenara bıraktı ve öylesine sordu: "Bu kadar zamandır nerelerdeydin?"

"Şey... ben... Amélie'yi görmeye gittim... Biraz alış-veriş yapması gerekiyordu, ona eşlik ettim," dedi kocasına, bu kadar berbat bir yalan söylediği için kendi

düşüncesizliğine sinirlenerek. Bu tür durumlar için genelde hazırlıklı olurdu; tüm olasılıkları önceden düşünür ve dikkatli bir biçimde uydurulmuş hikâyeler anlatırdı ancak bugün yaşadığı büyük korku yeni şeyler düşünmesine mâni olunca ağzından böylesi beceriksiz bir yalan çıkıvermişti. Kocasını ya arkadaşını arayıp bir şeyler sorarsa? Geçenlerde izlemeye gittikleri tiyatro oyunundaki karakter buna benzer bir şey yapmıştı.

“Ne oldu sana böyle? Epey gergin görünüyorsun... Hem şapkan niye hâlâ başında?” dedi kocası. Hayretinin bir kez daha fark edildiğini hisseden Irene tedirgin bir hâlde ayağa kalkarak odasına gidip şapkasını çıkardı. Bakışlarındaki huzursuzluğun geçtiğine emin olana dek aynadaki yansımasını seyrettikten sonra yeniden yemek odasına döndü. Hizmetçi kız yemek servisini yaptı ve her zamanki akşamlardan birini yaşamaya başladılar. Tek bir fark vardı; bu akşam yemeğinde diğerlerine nazaran bir sessizlik mevcuttu; daha az sohbet etmişlerdi ve konuşmaları da sıklıkla bölünüyordu. Irene'nin zihni sürekli yaşadığı tatsız olayla bulanıyor; kadının kendisini tehdit ettiği anın dehşeti onu bir türlü rahat bırakmıyordu. Düşünceleri ne zaman bu tedirginlikle bölünecek olsa güvende hissetmek için başını kaldırıp odaya göz atıyor, kendisiyle doğrudan ilgili, her biri taşıdıkları anlama ya da hatıra göre yerleştirilmiş eşyalara hoş bir yakınlıkla bakıp sakinleştiğini hissediyordu.

Ertesi sabah kocası bürosuna, çocuklar da yürüyüş yapmaya gidince yalnız kalan genç kadın, serin gün ışığının altında önceki gün yaşananları tekrar düşündü; o

dehşet veren karşılaşmanın korkusu hafiflemiş gibiydi. Olay anında yüzündeki tülün oldukça kalın olduğunu hatırladı, dolayısıyla kadının, yüz hatlarını ayrıntılarıyla görmesine olanak yoktu ve bir daha karşılaşacak olsalar bile kendisini kesinlikle tanıyamazdı. Bu sonuca vardıktan sonra kendini güvenceye alacak bütün önlemleri sakince düşünmeye başladı. Âşığının evi artık bu gizli gönül macerasına şahitlik edecek en son yerdi; bir daha oraya gitmediği takdirde yakalanmak gibi bir kaygısı olmayacaktı. Tek tehlike o kadınla tesadüfen karşılaşmaktı ancak arabaya binip oradan hızla kaçtığı için takip edilemeyeceğinden bu da olanaklar dâhilinde değildi. Kadın, adını ya da nerede yaşadığını bilmiyordu, yüz hatları konusundaysa ancak belli belirsiz bir izlenim edinmiş olabilirdi, öyleyse kimliğinin kadın tarafından bilinebileceği konusunda endişelenmesi gereksizdi. Fakat bu son derece imkânsız durum için bile hazırlıklı olmalıydı. Korkunun kısıkcından tümüyle kurtulunca tamamen sakin olmaya, her şeyi inkâr edip heyecanlanmadan ortada bir hata olduğunu öne sürmeye karar verdi; sevgilisini ziyaret etmesiyle ilgili hiçbir kanıt olamayacağından gerekirse kadını şantaj yapmakla suçlayacaktı. Kendisinin başkentin en ünlü savunma avukatlarından birinin karısı olmasının bir anlamı vardı elbette; kocasının meslektaşlarıyla yaptığı konuşmalardan öğrendiği kadarıyla bir şantaj girişimini engellemenin temel yolu acilen ve en acımasız biçimde harekete geçmektir çünkü tehdit edilen tarafın en ufak tereddüdü ya da huzursuz olduğunu ortaya koyan küçücük bir tavır takınması yalnızca şantajcının